

Zaaknummer: 0000637087
Onderwerp: Ontwerpbesluit nieuw sportbedrijf Dijk en Waard Sport B.V.
Datum raadsvergadering: 28 november 2023
Agendapunt:

Portefeuillehouder: J.M. Does
Programma: 5. Sport, cultuur, recreatie en openbare ruimte

Publiekssamenvatting

De raad wordt gevraagd te verklaren geen wensen en bedenkingen te hebben ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college tot omzetting van de bestaande Heerhugowaard Sport N.V. naar een nieuw sportbedrijf Dijk en Waard Sport B.V. per 1 januari 2024.

Dijk en Waard Sport B.V., waarvan de gemeente Dijk en Waard enig aandeelhouder wordt, zal de taken uitvoeren voor het beheer, onderhoud en exploitatie van gemeentelijke sportaccommodaties en het uitvoeren van sportstimulering.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

Te verklaren geen wensen en bedenkingen te hebben ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college tot omzetting van Heerhugowaard Sport N.V. naar Dijk en Waard Sport B.V. per 1 januari 2024.

Inleiding

In opdracht van de colleges van de voormalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk heeft BMC in november 2021 het adviesrapport "Verkenning van harmonisatie van exploitatie en beheer van sport in Heerhugowaard en Langedijk" opgesteld. De gemeenteraden van Heerhugowaard en Langedijk hebben in december 2021 kennisgenomen van het rapport.

Het college van Dijk en Waard heeft op 27 juni 2022 het adviesrapport vastgesteld en ingestemd met de conclusies en aanbevelingen uit het rapport om een overheids-B.V. voor exploitatie en beheer van sportaccommodaties in Dijk en Waard op te richten. Daarbij heeft het college een vervolgoopdracht geformuleerd met als doel te komen tot de implementatie van toekomstig beheer en exploitatie van sportaccommodaties in één gemeentelijke sport B.V.

Afgelopen jaar zijn voorbereidende stappen gezet richting de start van het sportbedrijf. Dit bedrijf zal zich inzetten voor beheer, onderhoud en exploitatie van gemeentelijke sportaccommodaties. Daarnaast zal het sportstimulering uitvoeren binnen de gemeente. Ter ondersteuning hiervan is er een businesscase ontwikkeld. Voor de totstandkoming hiervan is informatie ingewonnen bij onder andere Heerhugowaard Sport N.V. en de Stichting Social Leisure/Langedijk Actief B.V., om zo een helder beeld te krijgen van de missie, visie, doelstellingen en werkzaamheden van het toekomstige sportbedrijf.

In artikel 160, tweede lid, van de Gemeentewet is bepaald dat de oprichting van een vennootschap niet eerder plaatsvindt, dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken.

De raad wordt middels dit raadsvoorstel in de gelegenheid gesteld zijn wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college tot omzetting van Heerhugowaard Sport N.V. naar Dijk en Waard Sport B.V.

Dijk en Waard Sport B.V., met de gemeente Dijk en Waard als enige aandeelhouder, wordt hiermee verantwoordelijk voor beheer, onderhoud en exploitatie van de gemeentelijke sportaccommodaties en voor sportstimulering binnen Dijk en Waard.

Via dit raadsvoorstel wordt het ontwerpbesluit van het college nader toegelicht en de raad gevraagd te verklaren geen wensen of bedenkingen te hebben ten aanzien van dit ontwerpbesluit.

Beoogd effect

Omzetting van Heerhugowaard Sport N.V. naar Dijk en Waard Sport B.V.

Dat is de eerste formele stap om tot de gewenste harmonisatie van het sportbeheer voor Dijk en Waard te komen overeenkomstig de uitgangspunten uit het adviesrapport.

Kader

- Artikel 160, tweede lid, van de Gemeentewet.
- Wet ARHI
- Begroting 2024, programma 5 sport
- Coalitieakkoord
- Integraal beleidskader sociaal domein
- Lokaal Sport- en Preventieakkoord

Argumenten per beslispunt

1. Op grond van artikel 160, tweede lid, Gemeentewet, te verklaren geen wensen en bedenkingen te hebben ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college tot omzetting van Heerhugowaard Sport N.V. naar Dijk en Waard Sport B.V. per 1 januari 2024;

- 1.1 Het oprichten van een vennootschap is een collegebevoegdheid. Echter is in artikel 160, tweede lid, van de Gemeentewet bepaald dat de oprichting van een vennootschap niet eerder plaatsvindt, dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken. Hoewel het in deze situatie gaat om een ontwerpbesluit tot omzetting en niet van oprichting acht het college het van belang om de raad het ontwerpbesluit toe te zenden, zodat de raad zijn kaderstellende rol kan vervullen.
- 1.2 De keuze voor omzetting van de bestaande N.V. in een B.V. is ingegeven door praktische redenen: het is eenvoudiger om een bestaande rechtspersoon om te zetten dan een nieuwe op te richten. Dit komt omdat bij de omzetting van een N.V. naar een B.V. de bestaande structuur en activa van de onderneming behouden blijven, terwijl bij het oprichten van een nieuwe B.V. en ontbinding van de N.V. een volledige overdracht van activa en verplichtingen nodig is.
- 1.3 Voor de omzetting en inrichting van het nieuwe sportbedrijf Dijk en Waard Sport B.V. worden overeenkomstig de uitgangspunten uit het adviesrapport van BMC o.a. de statuten gewijzigd, een zelfstandige begroting ingericht, los van de gemeentelijke begroting en op basis van subsidies, en een Raad van Commissarissen voor toezicht aan de bestuursstructuur toegevoegd. De Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) met vertegenwoordigers uit het college als enige aandeelhouder blijft in stand. De AvA blijft binnen de nieuwe bestuursstructuur het orgaan binnen de B.V. die eindverantwoordelijk blijft, waardoor de AVA voldoende grip houdt op de B.V.

Verder zijn de financiële aspecten van het ontwerpbesluit grondig onderzocht, en het voorstel is als financieel haalbaar en verantwoord beoordeeld.

Het ontwerpbesluit en het ontwerp statutenwijziging zijn ook juridisch getoetst en in overeenstemming bevonden met relevante wet- en regelgeving.

De Ondernemingsraad van Heerhugowaard Sport N.V., die wettelijk adviesrecht heeft, geeft binnenkort advies op het voornemen tot omzetting van Heerhugowaard sport N.V. naar Dijk en Waard sport B.V. Een belangrijk aspect is dat de omzetting van Heerhugowaard Sport N.V. naar Dijk en Waard Sport B.V. geen gevolgen zal hebben voor de arbeidsvoorwaarden van de medewerkers. Alle bestaande contracten en afspraken blijven onveranderd.

Met dit raadsvoorstel over het ontwerpbesluit heeft het college beoogd de raad zodanig te informeren dat de inhoud, achtergrond, en implicaties van het ontwerpbesluit duidelijk zijn, waardoor de raad kan verklaren geen wensen en bedenkingen ten aanzien van het ontwerpbesluit te hebben.

- 1.4 Na het definitieve besluit van het college tot omzetting kan Heerhugowaard Sport N.V. juridisch worden omgezet naar sportbedrijf Dijk en Waard Sport B.V. Hierdoor kunnen de exploitatie, het onderhoud en beheer van alle gemeentelijke accommodaties, evenals de sportstimulering voor alle inwoners van Dijk en Waard, op een uniforme en efficiënte manier binnen één organisatie geborgd worden.
- 1.5 Op basis van het adviesrapport “Verkenning van harmonisatie van exploitatie en beheer van sport in Heerhugowaard en Langedijk” wordt het in het openbaar belang geacht een privaatrechtelijke vennootschap op te richten voor sportgerelateerde gemeentelijke taken. Dit rapport toont aan dat een besloten vennootschap de meest optimale optie is om de ambities van de fusiegemeente te realiseren. Deze ambities zijn het verhogen van kwaliteit, het verminderen van kwetsbaarheid, en het versterken van de regionale positie. Gezien de voor- en nadelen van verschillende beheervormen, de principes van beide sportbeheerorganisaties, en de behoeften van verenigingen en gebruikers, adviseert het rapport om een Overheids-B.V. op te richten met een eigen begroting (p. 60). Daarom acht het college het in het openbaar belang om voor Dijk en Waard Sport B.V. te kiezen, waarbij alle aspecten van gemeentelijk sportbeheer en -stimulering worden geborgd binnen één organisatie.
- 1.6 De statuten van het nieuw te vormen sportbedrijf, Dijk en Waard Sport B.V., zoals uiteengezet in het ontwerp van de statutenwijziging (bijlage 3), worden geactualiseerd. Hierbij wordt ook de bestuursstructuur aangepast. Tijdens de juridische omzetting worden de statuten gemoderniseerd. Het doel en de missie zijn uitgebreid om exploitatie, beheer, onderhoud van sportaccommodaties en sportstimulering binnen Dijk en Waard te omvatten. Het 'commerciële' karakter van de nieuwe B.V. heeft betrekking op het optimaal benutten van maatschappelijke sportvoorzieningen en het BTW-voordeel.
- 1.7 De bestaande bestuursstructuur van Heerhugowaard Sport N.V. is herzien. Om "good governance" te waarborgen en gezien de uitgebreidere taken van Dijk en Waard Sport B.V., is naast de AvA en de bestuurder (directeur) een Raad van Commissarissen toegevoegd aan het bestuursmodel. De Raad van Commissarissen heeft een toezichthoudende rol.

De AvA blijft in het ontwerp statutenwijziging het orgaan dat de besluiten neemt, zoals besluiten over samenwerkingen, het vaststellen van begroting en jaarrekening en grote investeringen. De benoeming van bestuurders geschiedt op aanbeveling van de Raad van Commissarissen, maar de uiteindelijke beslissing ligt bij de AvA.
- 1.8 Het nieuwe sportbedrijf hanteert een eigen begroting, onafhankelijk van de gemeentelijke begroting. Desondanks behoudt de gemeente aanzienlijke invloed op deze zelfstandige B.V. De gemeente is naast eigenaar/verhuurder van de sportaccommodaties, ook opdrachtgever van de exploitant. De opdracht wordt verder uitgewerkt in een dienstverleningsovereenkomst. Als enige aandeelhouder heeft de gemeente door haar directe juridische en financiële band bepaalde bevoegdheden die haar in staat stellen invloed uit te oefenen op de B.V. Hierdoor kan de gemeente indien gewenst sturing geven aan zowel de exploitatie als de uitvoering.

Kanttekeningen en risico's

Gebroken boekjaar

Vertraging in het uitbrengen van wensen en bedenkingen leidt ertoe dat de streefdatum van 1 januari 2024 waarop de N.V. in een B.V. is omgezet, niet haalbaar is. Dit is niet wenselijk gezien de overeenkomst is opgezegd met de N.V. en starten na 1 januari een gebroken boekjaar en extra administratieve werkzaamheden tot gevolg heeft. Onoverkomelijk is dit alles niet, want mocht het per 1 januari 2024 niet lukken, is het de bedoeling om de omzetting in de periode kort na 1 januari 2024 te laten plaatsvinden. Tot de omzetting zal de N.V. blijven bestaan en zullen alle extra administratieve werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.

Er kunnen nadelen zijn bij een Overheids-B.V. namelijk:

- Er kan sprake zijn van rolvermenging tussen opdrachtgever en opdrachtnemer als gemeente volledig aandeelhouder is;
- Brede kennis van de inhoud en de bedrijfsvoering moet worden binnengehaald;
- Democratische legitimiteit is niet vanzelf geborgd, maar moet worden vastgelegd in de statuten.

Deze mogelijke nadelen worden genoemd in het adviesrapport van BMC, maar gelden ook voor de huidige N.V. De gemeente heeft afgelopen jaren al ervaring opgedaan. De ervaring is gebruikt voor het ontwerp statutenwijziging voor de omzetting naar de nieuwe B.V.: de B.V. krijgt een zelfstandige begroting, en er worden kwaliteitseisen gesteld aan bestuurders en Raad van Commissarissen. Afspraken tussen opdrachtnemer en opdrachtgever worden verder opnieuw vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente en de nieuwe B.V. om de rollen helder te houden. De instelling van de Raad van Commissarissen draagt bij aan een transparante en verantwoorde bedrijfsvoering, in lijn met de Algemene wet bestuursrecht en het Nederlands ondernemingsrecht.

Alternatieven

Uit het adviesrapport van BMC blijkt dat er onderzoek is geweest naar alternatieven, zoals Stichting, N.V., en Joint venture, om de exploitatie, beheer, onderhoud en sportstimulering te organiseren voor Dijk en Waard. In het adviesrapport is echter geconcludeerd dat het oprichten van een sportbedrijf in de vorm van een overheids-B.V. de beste passende vorm zou zijn.

Samenwerking en participatie

Bij de totstandkoming van de businesscase (bijlage 1) voor het sportbedrijf is er nauw samengewerkt met het bestuur en het personeel via diverse werksessies. Dit alles om een gedegen en duidelijk beeld te schetsen van het toekomstige sportbedrijf.

Voorafgaand aan het voorgenomen ontwerpbesluit, is de Ondernemingsraad (OR) van Heerhugowaard Sport N.V. geconsulteerd. Na zorgvuldige overweging heeft de OR een positief advies uitgebracht ten aanzien van het ontwerpbesluit (bijlage 5). Dit benadrukt de brede steun en het vertrouwen dat het ontwerpbesluit geniet binnen de organisatie.

Financiën

In de gemeentelijke begroting 2024 is een voorstel gepresenteerd voor een aanvullend budget voor het sportbedrijf. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen een incidenteel bedrag en een structureel bedrag. Het incidentele bedrag is voor de frictiekosten van het sportbedrijf in 2024 (eenmalig) en is onder andere bestemd voor:

- Implementatie van systemen;
- Opname of uitbetaling van de opgebouwde overuren van personeel.

Het structurele bedrag is voor het sportbedrijf vanaf 2024 en verder. Er is een verhoging van 10% op de meerjarenbegroting van het sportbedrijf ad € 550.000, -. Daarbij is rekening gehouden met onontkoombare ontwikkelingen:

- Van rechtswege naar boven bijgestelde geharmoniseerde arbeidsvoorwaarden;
- Van rechtswege overname van personeel;
- Autonome prijsontwikkeling;
- Jaarlijkse periodiek voor medewerkers.

Eventuele mutaties zullen worden verantwoord in de kwartaalrapportages en de jaarrekening.

Communicatie

Zodra het raadsbesluit is genomen, kan het college het ontwerpbesluit bekrachtigen. Heerhugowaard Sport N.V. en de Ondernemingsraad worden schriftelijk in kennis gesteld, zodat de formele stappen tot omzetting kunnen plaatsvinden. Ook worden het personeel en de verenigingen per brief geïnformeerd door Heerhugowaard Sport N.V. over de omzetting.

Uitvoering

Zodra het college na deze procedure van wensen en bedenkingen een definitief besluit heeft genomen kunnen de formele stappen worden gezet richting Dijk en Waard Sport B.V. De Algemene vergadering van aandeelhouders van Heerhugowaard Sport N.V. moet besluiten om haar rechtsvorm N.V. om te zetten in een B.V. Deze omzetting dient bij notariële akte te worden vastgelegd, waarin tevens de gewijzigde statuten worden opgenomen. Daarna kan er verder worden gewerkt aan de implementatie per 1 januari 2024.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

Bijlage 1 - Businesscase Dijk en Waard Sport B.V.;

Bijlage 2 - Governance Dijk en Waard Sport B.V.;

Bijlage 3 - Ontwerp statutenwijziging Heerhugowaard Sport N.V. in Dijk en Waard Sport B.V.;

Bijlagen ter informatie

Bijlage 4 - Adviesrapport "Verkenning van harmonisatie van exploitatie en beheer van sport in Heerhugowaard en Langedijk" van BMC;

Bijlage 5 - Advies Ondernemingsraad Heerhugowaard Sport N.V. op ontwerpbesluit.